

TELEGRAMA DE LA ROMANIA.

Telegraful este de două ori pe săptămâna: joia și Dumineca. — Prenumeratia se face în Sabiu la expediția foiește pe afara la c. r. poste, cu bani gata prin scrisori francate, adresate către expediția. Pretul prenumeratului pentru Sabiu este de anu 7. fl. v. a. ur pe o jumătate de anu 3. fl. 50. Pentru celelalte părți ale Transilvaniei și pen-

Nr 56. ANULU XV.

Sabiu, în 13/25 Iuliu 1867.

trn provinciale din Monarchia pe unu anu 8 fl. era pe o jumătate de anu 4 fl. v. a. Pentru princ. și tieri straine pe anu 12 pe $\frac{1}{2}$ anu. 6 fl. v. a.

Inseratul se plătesc pentru
între 6 și 7. cr. și 5 $\frac{1}{2}$ cr. și pentru a
a două ora cu 5 $\frac{1}{2}$ cr. și pentru a
treia repetare cu 3 $\frac{1}{2}$ cr. v. a.

Espunerea ministrului de finanțe în se- natul imperialu.

La ori-ce societate, că sa nu incepem dela individu, jocă starea finanțială o rolă însemnată. Buna starea unei societăți precum și prosperitatea ei se intăresce și se judecă în cele mai multe cauzuri după această stare, pentru că ea prezintă mijloacele de care se servesc ori-ce societate spre a ajunge scopul ce și-l încearcă. Aceasta împregiurare și îndreptățiesc dicerea că finanțele suntu nervus reipublicae.

Nu va fi dăru ceva prisoșitoriu a aruncă și noi o privire mai detaliată asupră stării finanțiale în statul monarhiei austriace și după cele expuse de insuși ministrul de finanțe de Beke în una din siedințele senatului imperialu a sesiunii de fată.

Espunerea începe cu 1860, din carea se vede că în 1860 au fostu unu deficitu sumă rotunda de

137,300,000 fl.

" " 1861 127,800,000 "

" " 1862 86,300,000 "

" " 1863 83,000,000 "

" " 1864 86,500,000 "

" " 1865 51,200,000 "

Aci observă ministrul, că spre înălțarea unei neintelegeri să nu se confundă deficitul din încheierile computelor de statu alu periodului 1864 cu deficitul manipulației curente.

Incheierea computului de statu socotește venitul și erogările din unu anu anumitu, de se realizează acele său nu se realizează; manipulația însă socotește venitul și erogările, cari în realitate intra și esu în același an: fia acele său de pre anu respectivu, său de pre anii trecuti. Aceste din urma se voru astern deosebitu.

Ministrul trece la 1865. Dupa legea dela 26 Iuliu 1865. serviciului anului administrativ aru fi trebuitu să aiba unu deficitu numai de 9,682,769 fl. Dupa socotele curției supreme de computuri s'a încheiatu manipulația casei pentru 1865 cu o erogare de 500,861,000 fl. venitul insă era 446,863,000 fl. rezulta dăru unu deficitu de 53,998,000 fl. lângă care mai era de a se acoperi spese nepreliminare 50,998,000 fl. rezulta dăru după manipulație unu deficitu de 104,378,000 fl.

De aci deduce apoi mai departe ministrul ne-cessitatea urgentă de unu împrumutu nou care să si contracta în suma de 90,000,000 fl.

Venindu la 1866 împarte anul finanțialu în patru perioade: a) înainte de resbelu, b) armarea, c) periodul resbelului pâna la Königgrätz și d) dela Königgrätz pâna la închiderea pâcei. Dupa percurgerea detaiata a acestor perioade și întreprinderile ce să facă pre terenul finanțialu arata că lui nu-i suntu cunoscute trăceri preste compen-tiția preliminată decât 164,000 fl. de partea ungureșca și 4 milioane în statul militariu. Este insă o rezerva din vinderea harthielor ipotecarie dela dominiele statului. Venindu la cestiunea valutei dice că statul fu silitu a emite note de statu și acătă a o face pre fatia.

Detoriștii statului în urmă tuturorui acestor de mai susu se immulți cu 385 milioane. 165 milioane s'a datu pentru trupe în anul 1866 cu spese de resbelu, precandu spesele de același soiu a fostu în 1859 175 milioane.

Dupa acestea trecu la rezultatele în urmă a măsurilor extraordinare.

In 31 Decembrie 1865 era detoria de statu consolidata 2,383,146,964 fl.

detoria flotantă 152,050,360 fl.

sumă 2,535,197,335 fl.

Dela aceste capitale procente 5 fl.

(dela datoriștii consol.) 105,700,612 fl.

(dela datoriștii flot.) 7,745,380 fl.

sumă 113,445,993 fl.

Dela 1 Ianuariu 1865 pâna la 31 Decembrie 1867 se socotește crescere pentru:

a) detoriștii consolidata 375,698,000 fl.

b) " flotantă 309,897,425 fl.

Sumă 685,695,425 fl.

procente :

a) dela datoriștii consol. 18,759,900 fl.

b) " " flot. 167,434 fl.

sumă 18,927,334 fl.

Prin refuire de detoria s'a săcătu o impunere în detoria capitalu de 173,933,471 fl.

in procente de 4,839,405 fl.

La finea anului 1867

va fi și dăru crescere detoriei

in capitalu de 511,761,944 fl.

procente 14,187,929 fl.

Tota datoriștii statului, fără cea a desdaunării de pamant, va fi în finea anului 1867:

in capitalu de 3,046,959,289 fl.

procente 127,633,921 fl.

lângă care vinu a se mai adauge 24 milioane amortisfune.

Cu toate aceste din espunere s'ară vedé nisun-

intia către unu viitoru mai bunu în urmă circula-

tionei notelor cu cursu silitu, și incătu poporul să nu mai fia încarcatu cu dări noue. Remane în-

trebarea numă, ca în casu de o criza politica, cum

va sci să se ajute ministrul?

Evenimente politice.

Sabiu, 12 Iuliu

Amu fostu săcătu cunoscutu că eomitatul Heyes în Ungaria, respective comitetul comitatensu, au adusu unu conclușu cu totalu opusu politicei regimului de acum. Ministeriul insă au provocat pre numitulu comitetu a-si revocă conclușul, anunțându la casulu contrarul cu disolvarea comitetului. Lumea se asceptă să se temea, că desu-mentiunatul comitetu va perseveră în resistinția sa. Elu insă a fostu mai placabilu și a retrasu conclușul.

Din o corespondință din Pest'a la S. BI. a-flămu că ministrulung. de justiția tine siedințe cu consiliarii și seceretarii secțiunii ardelene asupră schimbărilor ce au a se face cătu mai currendu în justiția Transilvaniei. Totu din acea corespund. a-flămu pre lângă rezerva și unele din obiectele discutiunelor în siedințele amintite. Între acestea e cestiunea curției de cassare, despre carea se dice că se va preface în o secțiune a tablei septemvirale din Pest'a. Mai e vorba apoi de ster-gerea restricționei zuntuarie a advocaților (Advocaten-Zunftzwanges); de stergerea său tinerei institutului notarialu; stergerea procedurei de imparcare (Vergleichverfahren); îndreptarea tuturor trans-gresiunilor la competenția judecătorilor; de crea-rea de tribunale de schimburi (politie, wechsel) și urbariale, apoi de unele tribunale de juru în afaceri de presa și de introducerea legii de presa dela 1848.

In senatul imperialu s'a săcătu (in 20 Iuliu)

alegera pentru deputașunea ce are sa peralteze afacerile comune cu Ungaria. Desbaterea asupră propunerilor comitetului pentru confessiuni a fostu fără via. Sub decursulu acestei a ministrului de justiția au cetită o declarație a regimului în ca-reia se dice: Regimul recunoște necesitatea unei regulări a referințelor între confessiuni și speră a aduce în curențu unu proiect de lege în astă privinția. Cu autoritatea bisericășca s'a și inceputu negoziările. Dupa aceea s'a adusu o pro-punere din partea comitetului respectivu în privința legei matrimoniale (de casatoria) și în privința despartirei scălei de biserică. Legea carea regulează referințele între confessiuni s'a primitu cu majoritate de voturi.

Corespondintie din Parisu afirma, că de-si mer-gerea Imperatului Austriei la Parisu e insinuata oficialmente, totusi suntu pareri fără multe, cari tragă la indoile calatorii acăstă. De alta parte se crede că Imperatul Napoleonu va sa vina la Viena și va sa înduplece pre Imperatul Austriei a calatorii la Parisu său pote a-lu luă cu sine la Parisu.

Dupa sciri din Vienă se sună ca Napoleonu, vediendu, că nu a putut strică nici în unu modu bună intelegeră între Prussia și Russia, săruiescă din tōte puterile pre lângă castigarea Austriei în partea sea. Dupa Sch. Merkur, s'ară fi propunendu din partea Franciei o alianță patruplu între Francia, Italia, Austria și Anglia, a cărei scopu are susținerea stării de fată în Turcia. La întemplare insă candu Turcia nu aru fi cu tōte aceste în stare a se susține, atunci să fia unu Prin-cipe din casă austriacă eredele (mostenitorul) tro-nului pre carele siede astădi Padisahulu turcescu. Langa tōte aceste se mai adauge că în Vienă se pastră pâna acum o strictă rezerva fată cu pro-punerile de mai susu. Min. de Beust nu ascunde nimic, ca elu nu cugetă nici de cum la parasirea unei stricte obiectivități în politica, carea în impregiurările de fată se recomanda ea de sine.

Diariul „Liberté“ yrea să scie, că alianța între Prussia și Russia nu e o inventiune ci de mai multu tempu o faptă plină.

Afacerile confessiunale și scolari în se- natul imperialu.

In siedință din 5/17 Iunie a. c. a casei aleagătilor facă Dr. Mühlfeld propunere, ca pro-iectul de lege pentru afacerile confessiunale, carele s'a discutat în sessiunea intăia a periodului tre-cutu, să se ia în peractare și spre acestu scopu să se aléga unu comitetu anume.

Mai inainte de a se alege comitetul respec-tivu facă Dr. Herbst o propunere de urgintă: 1. pentru compunerea unei legi, prin carea dreptulu privitoriu la casatoria codicelui civil pentru catolic și jurisdicționea forului civil în cause de casatoria să se restaureze; 2. pentru compunerea unei legi, prin carea să se emite decisiuni principali despre referința scălei către biserică în con-sunția cu principiul de emancipare a scălei de sub influența bisericășca; 3. pentru compune-rea unei legi spre regularea referințelor întreconfesiunale pre baza principiului egalei îndreptățiri a cetățenilorloru.

In siedință din 11 Iuliu c. n. se alese unu comitetu pentru afacerile confessiunale de 15 mem-bri, intre cari superintendantul Schneide, profesorele de universitate Jäger și consilierul consilierul Andreievici preot; Ziblikevici, Storm, Herbert, Herrmann, Dinstl, Rechbauer, Veich, Mühlfeld, Kardasch, Seifertz și Figuli mireni cren-tini, iéra Curandă de confessiune mosaica.

Pre lângă proiectul de lege mențiunat u Dr.

Mühlfeld se dete comitetului și propunerea Drului actu însemnatu reproduceanu și noi traducerea următoare :

Vien'a 18 Ianuia 1867.

Sub decursulu petrecerei mele in Pest'a mam'u îngrijit u a me informá nu numai despre opiniunea deosebitilor membri ai dietei fatia cu viitorulu, ce se ascépta din nou'a complanare politica și chiaru despre opiniunea poporului, ci cu deosebire, că sa iscodescu, de că s'pâna incâtu suntu unguri i insuflati de multiamirea cătra Prussia, influintie care i'a avea în fine a-si multiamită stare a politica presenta. Ce privesce la punctul 1 mi se pare, ca opiniunea de fatia a politicei magiare e generala. C. Andrassy si descooperi convingerea sea unei persoane de incredere, cumca i-ar succede a mijloci o contilegere cu deputatulne si delegatulne de dincolo de Lait'a, de că spirite aru fi preitate prin marimea si emotiunea serbarilor incoronarei. Mai incolo totu de aceasta credintia aru fi si in privint'a intielegerei in respectul elabotului pentru causele comune, insa acum partid'a ministeriala cam scadiuse din influintia si era pre aci a se inmulti nemultamitii, insa darulu de 100 galbeni datu in favoreea armatei revolutiunarie din 1848 si amnestia absoluta, care o dede regele, a facutu o astfelie de sensatiune, incâtu chiaru si membrii stengei estreme se aflara siliti a marturisi: cumca inca nu le-a sositu diu'a loru si ca trebuie sa-si amane implinirea sperantilor loru pre unu momentu mai tardiu seu cauta sa o ascepte dela favorarea eventualitatilor neprevediute. Aceste mesuri propuse de Andrassy regele le-a primitu fără ca sa prevédia adencu batatórea loru însemnatate. Acésta a facutu, că desiertarea din partid'a ministeriala sa se oprésca si sa se sterga impressiunea făcuta prin scrisoarea lui Kossuth. In genere nu se pote negă, ca in cursulu politicei interne a Ungariei domnesce unu torente ultraliberale, care tine corona in dependentia. Puterea, ce o trage cas'a imperatresca austriaca din aceasta stare a lucratorilor e dependenta dela schimbaciósele condițiuni ale viitorului si ale opiniunei momentane națiunale, asiá incâtu se pote cu securitate vorbi despre ea. E insa probabilu, ca ulterior'a desvoltare a dualismului lasa a se ascepta din ce in ce totu mai multu slabirea tendintelor germano-austriace. Primirea, ce o afaramu dimpreuna cu membrii internaționalei noastre in Pest'a, mi-a facutu o placere forte mare si ea sta in contrastu cu aceea, care ni se rezervă aici — in Vien'a — in asiá numita societate. Scirile, care le primi despre simientele din interiorul Ungariei m'au adus la convingere, ca in toate plasele si păturile — societăției se nu-

tresce multa sympathia si multiamire cătra Prussi'a. Deputatiunea sen. imp. fu primita, ce e dreptu, cu multe demnunțuri eterioare, iusa germanula austriacu nu e iubitu de cătra unguri. Acestei ne considera pre noi prussienii pentru viitoru că pre protectori loru mijlociti in contrătendintelor predominitore viesene.

Din Messicu.

Cetim in Courier des Etats-Units :

Dupa ceteva spuse care le-amu reproodusu, nici cum nu aru fi fostu desperata poziunea Imperatorului Massimilianu, candu Queretaro a fostu tratadu dusmanului. Dupa altele din contra nu mai era chipu pentru Imperatorul de a sustine poziunea sea, armat'a imperiala fiindu incungurata din toate părtele si fără mijloce de intretinere. Eata din diferitele versiuni ce stau sub ochii nostri cele care paru a avea unu caracteru de autenticitate

Asediul orasului Queretaro a urmatu inca siése-dieci si optu de dile dupa ce Massimilianu s'a fostu inchis in elu. De-si se dice ca avea cu densulu 12,000 de soldati, in realitate efectivul seu nu se redică mai multu decât la 6 sau 7 mii. Printiul Salm-Salm care servisa in arm'a Potocului, era adeveratul seu siefu de statu-majoru purtandu totu odata increderea Imperatorului. Miramon se ocupă cu directiunea afacerilor militare de-si Massimilianu era generalu siefu. Pre la jumelata lunie Martie, Marquez care pâna atunci fusese siefu statului majoru imperatescu fu trimis la Messico spre a aduce trupe de ajutoriu, si din dî in dî se asceptă sosirea sea cu 12,000 omeni. Curieri preste curieri era espediuti cătra densulu. Nici unu nu se intorcea. Unul din ei s'a fostu gasit spandraturu de cătra liberali cu unu titulusu scrisu pre pieptu „alu cincilea curieru cătra Marquez“ In permanentia stă publicată o multiamita de 6000 dollars pentru celu ce aru strabate pâna la Marquez si aru aduce unu responsu dela elu. In diu'a de 11 Aprile printiul Salm-Salm se arunca din orasul asupra liniei liberale spre a dă la cinci stafetari mijlocul de a esfri prin cinci puncte diferite. Fia-care din ei era purtatoru de o depesia invitala in căra tare ce putea sa inghitia la nevoia. Doi din ei resbatura. Marquez era in lupta cu Diaz in prijma capitalei si ii era cu neputintia de a dă vreau unu ajutoriu.

In launtrul orasului asediatu, provisunile se imputinase; se pote dice ca alta nu mai remasese decât carne de catâru si de calu. Vení diu'a in

FOIȘIÓRA.

Indoiela si realitate.

„Convorbiri literarie.“

Fantasia intr'unu actu.

PERSÖNE:

Iodiela — Realitatea.

Michailu.

Alessandru.

Unu servitoru.

Unu salonu elegantu.

SCENA I.

Michailu Alessandru.

Michailu pune unu jurnalu pre o mésa, in momentul candu intra Alessandru.

Ales. (intrandu) A!... iata in sfersitu; te credeam perdu... sa nu vii doce dile intregi sa me vedî! amu sa me certu cu tine.

Mich. De că visit'a nu are unu altu scopu, o poti si sfersi. De că vii insa sa dejunam impreuna, atunci rămî!

Ales. I-mi e cu neputintia; me ducu la mosiul meu la D. Orneanulu; nu amu decât căteva momente pentru tine, doream numai sa te vedu, sa sciu cum te afli, si trecandu sa mai vorbim ce-va despre interesele tale.

Mich. Intielegu ceea ce ai sa-mi spui, vrei iera sa-mi vorbesci de insuratorea mea cu Domnisor'a Orneanulu; i-ti iubesci prea multu verisior'a, scumpulu meu.

Ales. Si pentru ce nu? e forte amabila verisior'a mea; dara afara de aceste suntu pre sincere amicul teu pentru că sörtea ta sa nu me intereseze.

Mich. (stringendu-i mâna). Bunulu meu Alessandru nu m'amu indoju nici odata de amicitia ta; i-mi e frica numai că asta data sa nu-si dee o osteneala zadarnica.

Ales. Esci nesuferit cu ideile tale; vrei numai decât sa traiesti intr'o alta lume decât a ceia a tuturor omenilor. Ei bine! sa resonam: D-sior'a Orneanulu e tinera; fără a fi frumoasa e placuta si pre urma are o zestre care o face si mai placuta; nici odata nu poti spera o partida mai nimicita.

Mich. Tote acestea suntu asiá; nu amu nimic'a de disu asupra D-sior'e Orneanulu, recunoscu tote pretiosele ei calitati; pentru mine ea nu are decât unu defectu: nu-mi simtu in inima nici o picatura de amoru pentru dens'a.

Ales. Dara amicul meu, amorul e o marfa pre care omenii de spiritu nu o intreba in casatoria.

Mich. Se vede ca nu suntu unu omu de spiritu.

Ales. Te plangu atunci! Eu unula ti-am spus de diece ori pote totu ce unu amicu adeverat pote spune, si nu aru trebui sa uitâmu ca avea ta s'ară indoit cu aceasta casatoria, fără ca sa mai dicem ca astadi incredintata cum ca este unu banchieriu evreu despre a căruia probitate eu unu m'amu indoit totudin'a, ea nu mi se pare cu totulu sigura, si cunosci proverbulu: bani albi pentru dile negre.

Mich. Esci pesimistu, e rendula meu sa te plângu.

Ales. Indaratnici'a ta, nu are insa vre-o alta cauza? nu cum-va esci inamoratu, amicul meu?

Mich. Si candu aru fi asiá?

Ales. Nu a-si avé nimic'a de disu, nu disulta cine-va cu inim'a, la versta ta mai alesu; cu tote aceste amorurile tale nu aru trebui sa te faca sa uiti pre amicii tăi, de cătu-va tempu te areti forte rare; vréu sa vii că mai inainte sa me vedi regulat in tote dilele; mai deprinsu cu acésta, si in sfersitu suntu asiá de multu amicul teu incâtu mi se pare ca acésta-i o datorie care o plătesci; vedi, scumpulu meu, suntu unu creditoru nemilostivu. Acum la revedere! me ducu la D. Orneanulu.

Mich. La revedare amicul meu.

SCENA II.

Michailu (singuru).

Bielulu Alessandru! elu tine asiá de multu la mine! cu tote numerosele sele ocupatiuni elu gasesc inca tempula de a se gandi la sörtea mea. Ce idea are elu insa de a me insură! Pentru ce mi-asi schimbă vieti'a mea de astadi? nu-i ea destulu de frumoasa!.... amici sinceri si devotati.... o femeie raportare de spiritu si de inima care me iubesc cu nebunia.... preste totu loculu nu intalnescu decât unu sur-su.... dinantea mea se desfasura unu viitoru seninu si dulce că o di de primavera Ceea ce Alessandru mi-ai spusu insa de banchierulu meu me neliniscece.

(Se audie trei lovitură la usia.) Cine bate la usia mea? — (merge de deschide.)

SCENA III.

Michailu, Indoiela.

Indoiela se uita unu momentu la densulu pre urma se pune pre o canapea.)

Mich. E strania fenea acésta, ci nepo-

care și acele lipsiri mai cu desaversire. Femeile duceau mancare soldatilor; mai multe cadiura morte. Massimiliano în traiul său nu facea deosebire între elu și unu simplu soldat. În totuști unde era prima jidă mai mare, poftineea mai desperata elu să plină de speranță și de abnegare. Partarea sa au fostu unu exemplu de curagiu caveleresc în totuști momentul admirat chiar de acela pre care îl combatea.

Pre la finitul lui April Imperatorul vadiendu că trebile mergeau spre reu să oțăruiă atacă poftinile inimicului și a-si deschide unu drum prin linie sele. Lupta se incaieră în diminea de 27. Miramon care ocârmă, batu pre Escobedo, luanu-i 21 de tunuri și 600 de robi dura biruitorii insusi obositi nu mersera mai departe și intrara îndareptu în propriele loro poftinile, sosirea nu avu mare efect; dura celu putin sperantă reinvia înlaturandu multu ori-ce idea de capitulare. În dilele de 1 și 3 Maiu dăoue alte ciocniri nu au adus nici nnu efectu decisiv. Pre vremea aceea generalulu Ramirez fu arestatu cu statul său majoru pre candu se incercă a tradă orasului.

In fine situațunea ajunsese a fi atât de desperata, provisunile fiindu pe sfersu, incătu Massimiliano se oțărî la o de pre urma încercare de a sparge liniele liberalilor și a-si deschide unu drum spre munti și Vera-Cruz, Meji'a era insarcinat cu directiunea operatiunilor care trebuea să se execute în diminea de 14. Era cu o di înainte a acelei a inchinării, toti cetățenii în stare se inarmase pentru padi' orasului in vremea retragerei. Totu era găta pentru o lovire de pre urma, candu deodata sosira siște desertori, său pretinsi desertori cari spuneau ca Ortega asedi'a St. Louis, și ca Juarez a tramsu lui Escobedo ordinu de a lasa Queretaro in pace spre ai alergă intru ajutoriu, acestia fura creduti și lupta proiectata remase pre alta dt.

Restul e cunoscutu, în diminea următoare 14 Maiu, Colonelulu Lopez unul din cei mai intimi a lui Massimiliano a platit bunătățile Imperatorului cu tradarea și dedu în mânila inimicului furtulu Cruz Cheia orasului Queretaro. Liberalii intrară în diminea și luara orasului. Despre dima Miramon care a vrut să resiste, a primitu la capu o lovitură din care se dice ca i s-a trasu mōrtea. Nici o crudime nu a fostu comisa. Mendez a fostu numai impuscatu că unul ce ordonasa in dilele execute esecutivă a doi oficieri liberali; amanunțimele mortiei lui Mendez au ce-va ingreditoru. Samătă sér'a a două di dela luarea orasului, s-au gasit ascunsu sub podel'a casei unui Bartoli. Candu

sa fie? cauțătură ei e rece, aspectul seu me înghiță..... Dómna cine esti D-ta?

I n d. Suntu o umbra. Me numescu la incepzu indoieala, și pre urma realitate.

M i c h. Ei bine! dura eu te cunoșeu de azi, și nu te-amu chiematu nici odata.

I n d. Me cunosci forte puștu, o sciu..... nu m'ai chiematu nici odata... te insieli! Omulu cu aspirațunea sea imensa cătra necunoscutu, nu face nimică altă decât sa me chieme neconținutu.

M i c h. Eu insa, nu a-si fi pututu ore trăi fără a face o cunoștință asiă de intima cu D-ta?

I n d. Suntu indoieala, me indoiescu de totu, me indoiescu prin urmare și de acăstă; nu te teme insa facu mai multu bine decât reu acestei sermane omeniri. Unu momentu privirea mea nelinișcesc; ilușionele, increderea oarba, visurile inselatore la vederea mea se întrăba de trebue sa plece; eu nu le alungu ansa, discutu numai cu animă, preparu pe omu la realitate; aru fi prea amara deca elu s'aru intalnă fatia in fatia cu dens'a fără sa-mi fi făcutu cunoscintă.

M i h. Ce-i va mai remană ansa acestui bietu omu, déca vei isbuti a-lu desbracă de tōte aceste podobă ale vietiei sale; eu unulu, vréu mai bine se remanu cu ele și fără de D-ta.

I n d. Me gasescu bine aicea, mai bine celu putin decât in multe alte locuri unde picioarele mele nu calca pe covore, unde scheletulu meu de umbra nu s'aru puté repausă pe moi canapele; voi remană nu te teme ansa nu suntu neci cumu superaçiosa pentru nimenea, nevediuta de toti, singură vei audi cate odata glasulu meu.

M i h. Încercandu-te ansa a-mi rapă astfelu ori ce ilușuni, nu-mi pregatesci decât o vointia trista și monotona.

I n d. Pentru-ce? o ilușune, betie de o di,

s'a vediu prin su a sciutu ce-lu ascépta. Se scie condamnatu fără apel. În diminea aceea a scrisu la tota famili'a sea, a două di de diminetă, Dumineca intre nouă și diece ore s'au dusu la locul unde a fostu impuscatu, fără sa fie datu din partea celu mai micu denunciu de grăza său de slabiciune. Dupa obiceiulu messicanilor pentru acei ce-i numescu ei trădaatori, Mendez trebuie impuscatu pe dinapoi.

„Fia a disu Mendez“ atuncea ingenunchiatu cu dosulu cătra regimentulu insarcinat cu tristulu oficiu. Patru soldati au esită din frontu și au trasu asupra-i dura nenorocitulu n'a fostu lovita de mōrte. Sculandu-se a făcutu semnă sa-i tragă la capu, și corporalulu ia pusu buz'a pusci la urechie și ia sdrobitu capulu.

Așfeliu a murit Ramon Mendez care că totu omulu avea ale sele calități și defecte, dura care a statu intre messicani unul din cei mai mari barbati ai periodului de fată, și din cei mai neinteresati..... că și Juarez elu era din Indi'a. Crudu că unu indianu, generosu că și densii elu prețuvi vieti' sea proprie totu in acea mica valoare că și vieti' unui altui'. Adesu i s'a infatiosiatu prilegiul de a se face bogatu puindu de o parte ori-ce conscientia, și pâna la celu de pre urma momentu alu seu, a remasu seracu și credinciosu caușei ce imbratiosiese, nimică din căte suntu sub ochii nostri nu ne spune sa i se fi tăiatu unu picioru cu vre-o căte-va dăile înaintea mortiei sele; acăsta scire pare a fi fără sprigim. (G. d. I.)

Principalele române unite.

I a s s i in 2 Iulie 1867. Vineri, în sér'a de 30 Iunie pre la 9 ore, M. S. Domnitorul, s'a intorsu in Iassi, din excursiunea ce a facutu in părțile de susu a Moldovei. Aceeași bucurie cu care M. S. a fostu primut la sosirea Sea, suntu căte-va dile acum'a, a intempinat'o și astă data pretutindenea, dela barier'a Nicolinei pe unde a intrat in orașiu, și pâna la Palatu. (G. d. I.)

Impartasim după „Tr. Carp.“ următoarele: Cetim in Progresul ca M. Sea Domnitorul a visitat la Iasi la primaria mijlocie de de frauda, precum tinichele fasonate pre form'a corpului și bestie de bou, pre cari Jidovii și femeile loru le ascundu pre sub străe pline cu răchiu de contrabanda. Apoi a mai mersu in tergul Cucului la o locuință jidovescă unde s'a convinsu de starea de indsușă in care traescu (fiindu preste 600 in acea casa) de miseri' și impuritatea Jidovilor, ca M. S. a declarat satia cu principalii Jidovi ca vadă ordine sa-i supuna immediat la regulele higienice.

lasa adesea o amara desceptare O fericire de unu momentu, o fericire care in atâtea renduri nu e decât o minciuna lasa de multe-ori o desceptiune care te urmaresc pâna la mormentu.

M i h. Bine! fia, a-ti voi a sacrifică ilușu-nele mele de vreme ce ai hotărîtu sa te muti astfelu la mine; dar increderea in amicii adeverati, increderea inca in omeni de aceia pe care-i stimedi, chiaru fără a-i cunoscă, omeni ce sacrifică totu unei idei, unui principiu, lase-mi acăsta incredere, amu nevoie de dens'a; (ia jurnalul de pe masa) asulta! e unu omu de anima, e unu omu sinceru, omulu care scrie asiă! (cetesce) „acelă care cere libertatea pressei cere unu lucru prea sănătă penetră“ Ddieu sa nu-lu asculta.“

I n d. Libertatea pressei!..... unu jurnalistu ce vrea sa cera altă? acăstă-i e meseria; sa-lu Ministrul! și va ucide astă sermană libertate.

M i h. Asiă... acăstă s'a vediu cate odată..... dar, suntu omeni cari intr'o camera, mandatari ai tierei loru au avutu curajulu de a spune infația unui Ministrul: Dile Ministrul ti dau unu votu de blamu.

I n d. I venéza localu amiculu meu.

M i h. Uiti ca multi din acei omeni au refuzat adesea unu portofoliu de Ministrul.

I n d. Alărgă atunci după popularitate, o cnesana betrana care farmeca pe multi... alărgă după altu ce-va pote.

M i h. Sa me indoieseu de unu, sa me indoescu de altu, sa me indoescu de lumea întrăga dar?

I n d. O! nu amiculu meu, suntu omeni sinceri in cari cine-va pote sa se încrede, nenorocirea e numai ca ei suntu forte rare. Acești omeni discuta fără violentia, ataca fără pasiune, tinu săma de greutățile ori cărei' poftiuni sociale și sa gan-

nice de cari se bucură astădi lumea civilisata.

Amu voi că acesea sa le afle amiculu d-lui Bratianu, d. Crémieux, și mai alesu dinarele străine ce tractă pre Romani de barbari și netoleranți, cari suntu aceste hōrde de Jidovi pribegi gonezi din totu părțile și adunat in Moldova. Suntu vorbe frumose in teoria acele vorbe de tolerantia și de generositate; dura deca aceste hōrde selbatice, unelindu fraudă și contrabandă și presentându taboulu celu mai infioritoru de miseria, de necurătenia, de degradare omenescă, s'aru adună in cuartirele din Parisu și aru face astfelu, suntemu siguri ca politia francesă iaru scôte preste hotaru său iaru dă in mān'a procurorului și iaru tramete la inchisore.

Noi nu mai credem in indreptarea acestor relle. Tōte ordinele la noi, administrative, au junsu că firmanele Sultanilor despre cari este proverbul atât de cunoscutu: ori ce firmanu se asculta in tempu de trei dile.

A cadiotu câte unu mare reu pre români dela unu tempu in cōce. Pre Romanii Macedoneni au venit Grecii, pre Romanii Transilvaneni Ungurii, pre Romanii Muntenii Rosii, pre Romanii Moldoveni Jidovii; dura marturim ca parte de reu cea mai mare este a Moldovei!

Totu comisarii tutoru poporelor din cele cinci părți ale lumii, veniti la espoziune, au luat legiuinea de onore, afara de comisarii români. Ora nu este acăstă unu semn de desprietu pentru inferioritatea nostra in fată cu ori ce vietuitorie in lume, fia civilitate fia barbare? Ora sa fia România mai josu decât tōte acele națiuni și toti acei populi barbari din Oceania?

....Nu este starea prășta a objectelor ce noi am depus la espoziune care ne-a perdu; este starea tierei noastre. Nu mai avem neci o considerație, căci nu ne iubim tiéra, căci ne mancăm intre noi; căci n'avem nemicu, n'avem instructiune publică, n'avem finanțe, nu facem nemicu pentru civilizație, n'avem armata că sa arețăm ca avem o fântă și sa interesăm pre celelalte națiuni. Noi jucăm înaintea Europei rolă de petiționari, de cersitori, de gavaoneni. Sa spunem adeverulu, dora aru esă de aici unu bine: scim numai sa ne certăm intre noi pentru fleica și sa mergem a ne pari la streini.

Care este romanul căruia nu-i bate anima candu vede pre Principale de Mănenegru, domnul a o mānă de omeni, dura bravi, incungurata de onori in palatul Tuilerielor? Si care este romanul căruia nu-i se rupe anima candu vede ca comisarii nostri n'au avutu nici onoreaza unei pandice!

descu de doue ori înainte de a strigă la infamie.... Dăca te-asiu vedé, pe Dta de exemplu, june bogatu, fără experientie și fără trecutu, ca vîi sa condamni totu ce se face in tiéra, ca gasesci totu reu, ca ataci totulu cu violintia și passiune, nu asiu avea ore dreptulu sa ma indoiesc?.... și candu te-asiu vedé trasu dinaintea judecății nu te-asiu plange; mi-asiu dice numai: e unu omu care cu ori ce prețiu vreasă se face interesantu; posibilitatea de omu bogatu victimă politica nu e cu totul primejdioșa, ea nu are nemică de speriatu, și junele meu carti oriu speră a schimbă unu mandatul de arestă intr'o fōia de druma pentru postitate.... e o neguigatorie.... unu m jlocu sfintu de a cumpără unu brevetu de imortalitate.

M i h. Incepi a te face superaçiosa, vedu ca va trebuia sa renunti la multe din credințele mele de vreme ce te-ai hotrătu sa me persecuti astfelu; mi remănu amicii voii trai cu ei.

I n d. Amicii!... tu esci bogatu, trebue sa ai adi multi amici; cine scie insa!.... dăca din intemplare astă rōta a norocului care-ti suride astădi cu unu dimbetu asiă de dulce, s'aru inverti mane într'unu sensu inversu. Cerculorloru de siguru, s'aru restringe multu atunci!

M i h. Vrei dar sa rumpu cu amicii mei, sa renuntia la densii? a! esci prea pretencios!

I n d. Suntu departe de a cere acăstă, dăca asiu cere-o chiaru, suntu convinsa ca nu ai face-o; dar se pote intemplă că intro di se renuntă ei la tine; ti voiu dice atuncea cu unu din poetii nostri, cu Conaki:

Candu norocu-si schimba pasulu,
N'aducu ani ce-aduce ceasulu.

(Va urmă)

Ministeriul aru face bine sa consilie pre M. S. Domnului a merge la Parisu. Presenti'a sea acolo pote face multu. Si sa nu ia cu densulu ómeni ca cutare eari au sa spuna ministrilor si Imperatului, ca cutare a luate corón'a Ungariei; ca Moldovenii suntu venduti Muscaliloru; ca cutare face subscrifionali natinali candu este cu putere; ca press'a româna a disu ca press'a francesa este venduta Jidoviloru séu lui Bratianu; ca ministeriul care ia tra mesu este de partita russescă, ca boerii suntu tradatori; ca poporul ese o vita. etc. etc.

Acestea ne-au perduto.

Finantie, domnilor ministri, cu ori ce pretiu! Cai de feru! siosele! armata, armata regulata de 40 de mii ómeni in tempu de pace care sa ne coste, tóte cheltuele ei intielesc, 38 de milioane. Armata neregulata de toti Romanii! Trebuie sa simu o natune séu trebue sa perimu! Indestulu cu a cele sisteme de umilitia, de petitunare, de gava no neni smu care ne-au compromis, ne-au perduto.

Proclamatîune.

O circulara tiparita, cu cuprinderea si cu semnaturile urmatore, fu comunicata guvernului:

Domnul nostru,

Conformu intielegerei avuta in Martiu alu anului presentu la Bucuresci, avemu onore a ve incunoscintia ca, in 25 ale lunei lui Iuliu, va avea locu, la Romanu, intrunirea dloru senatori si depu tati ai Romaniei de dincóce de Milcovu, spre a delibera asupra mijlocelor menite de a pune capetu stărei de suferintie ce apasa interesele nostre natunale.

Sunteti rugati a respunde, pana celu multu in terminu de diece dile, dela primirea acesteia de voti asistá, séu nu, la intrunire, spre a se putea chibsu localulu cuviinciosu. Respunzula i-lu ve-ti adresá la Romanu, la adres'a dui senatoru Grigorie Varnav.

Primiti domnul nostru, incredintarea prea osebiei nostre consideratuni.

G. Balsiu, colonelu Pavlov, Panait Balsiu, Gr. Varnav, N. Ceaur Aslanu, colonelu N. Iamandi, N. Cananau, colonelu Gr. Sturz'a.

La acesta aflamu in "Natiune" urmatorele:

O circulara tiparita, cu cuprinderea si cu semnaturile urmatore, fu comunicata guvernului.

Déca acestu documentu va fi apocrisu remâne la personele ale căror nume se vedu tiparite sub densulu, a o declará prin publicitate.

O adunare de feliulu celei anuntiate in acestu documentu, este inederatu ca aru fi unu inceputu de atentatu in contr'a articulului alu Constitutioanei care dice: Principatele-Unite române "constitue unu Statu individibilu, etc." Ea prin urmare nu pote intra in categori'a acelor adunari, a căroru libertate este garantata prin art. 26 alu constitutioanei.

Guvernul este incredintatu ca va fi multu micu numerulu acelor români nedemni si desnaturali, caru aru putea cugetá o crima asiá odioasa in contr'a patriei loru. Ori si cum elu crede de a se datorie a prevesti pre acei putini, caru aru fi destulu de simpli că sa cadia in vre-o cursa, si a face in deosce cunoscutu ca elu, care a primitu in pestrare că unu depositu sacru, intre altele, unitatea Statului românu, si care cunoscce ca are o datorie nedispensabila de a iulaturá cea mai mica amenintare in contr'a acestei stâri de lucruri, este decisiu a reprimá cu energie, in limitele legei, ori-ce actu care aru pune-o macaru in cestiune.

Constantinu A. Cretulescu, Stefanu Golescu, A. Vasescu, I. Bratianu, G. Adrianu.

Galati 20 Iuliu.

Respunzula deputatilor Galatiului adresatu D. Balsiu s. c. I.

Domnului! Ne grâbim a respinge invitatiunea ce ne faceti de a ne intruni pentru dñu'a de 25 Iuliu la Romanu.

Intielegerea ce se pretinde ca amu fi avutu la Bucuresci n'a esistatul pentru noi nici odata.

Respingemu dara acesta solidaritate. Interesele natinali suntu unele si acelea-si pentru tota tiér'a româna, ele se reguléza de representantii natunalei la loculu si in modulu stipulatu prin consti tutioanea statului românu.

Deputatii orasului Galati, George P. Mantu, N. Hagi Nicol'a, P. Popasu.

Varietati.

* Unu emisualu ministeriului

ung. de justitia ordina că fâra amanare sa se primésca in listele juriloru acei evrei, cari la conscrierea cea d'antâiu, de-sf' cualificati, fura trecutu cu vederea.

** A legere de oficali. In comitatul Solnocului interior suntu alesi: Judi primari: Salamon Gajzago si Stefanu Torma; vicecomiti Sigismundu Vér, si Theodoru Brehád; notariu primariu Paulu Szarvadi, notariu secundariu Alessiu Hosszu; cassieru Fr. Torma; archivariu Somogyi; judi cere (szolgabirae) Adolfu Flott, Nicolau Ratiu, Ioann Buzura, Bar. Geiza Dioszegi, Lad. Tohati, Franc. Valia, Alessandru Molnár, Gregoriu Szánté, Ludovicu Bokros, Emer. Pécs; adjungi de judi cercuali: Ioann Kovács; asessori Franc. Incze, Andreiu Frâncu (Frink), Stefanu Ratiu, Stefanu Szentimrei, Ioann Déési, Iacobu Mezei; judi singulari: Iosifu Preda, Samuelu Csernatoni, Lad. Veres, Nic. Berzenczei; notari: Carolu Szalmai, Gavr. Manu jun.; fiscal pri.: Carolu Déési; fiscali secund.: Valentini Herszenyi si Ioann Tohati.

** Directiunea postelor din Transilvania se afla pâna acum in Sabiu, se vorbesce, ca se va statutá la Clusiu.

** Baronul Rauch se suna ca e denumitul de Locuitorii actualu alu Croatiei si ca e prevedutu cu plenipotintiele corespondintore.

** "Pozor" afia din Sirmiu, ca militarimea marginasie dela Petrovarodinu se desfintieza in urm'a intrevenirei ministeriului ungurescu.— Celealte parti ale militarimei marginasie remanu si de aci incolo subordinate ministeriului de resbelu din Vien'a.

** Universitate. Se scrie ca in Praga cereleza o petitiune cătra Czarulu Russiei pentru crearea unei universitati panskavice in Varsiov'a. Déca la acesta universitate va fi respectata de a junsu limb'a cehica voru trece multi juni cehi dela universitatea din Prag'a la cea din Varsiov'a.

** (Schimbare de dñuariu.) D. Kóvári Laszlo redactorulu dñuariului "Korunk" se retrage si in locu pasiesce că redactoru si proprietariu d. Sándoru Lános, insa nu la "Korunk", care are sa inceteze, ci la dñuariulu nou "Unió" ce va aparé in loculu celui d'antâiu. Din firm'a foiei celei néue se vede directiunea ce o ie, cu tóte ca din programul imparasitul vedetu ca va ave fóia cea néua privintia la referintile ardelene ce s'a produsu de tempulu acel'a in care Transilvania a fostu de sine statore.

** Dupa "Romanulu" affamu ca s'a infiiniti in Galati si Bucuresci societati pentru ajutorarea de juni români, cari voru sa frecuenteze vre-o universitate.

** Din Fiume s'a datu afara unu corespondinte la dñuarie francese, anume Rigondau. Consululu francesu a intrevenit in favórea lui insa fâra succesi. Corespondintele partinea in scrierile sele pre croati.

** O Brosiura a aparuta in Pest'a in limb'a magiara intitulata "A magyarok és románok feladata a keleti késdésben" (problem'a magiarilor si romanilor in cestiunea orientala). Arata ca aliantie magiarilor cu nemtii si cu slavii suntu naturale, pentrua nemtii tintescu la ide'a loru de predilectiune de a se estinde pâna la marea negra, iera slavii prin ide'a de panskavismu voru sa ajunga la marea mediterana. In ambe casurile Ungaria are sa fia cutropita si cine spera in vre-o protecție din partea acelor două rase, traiesc in iluziuni si devine nevrendu traditorul de natune. Aliantia cea mai firésca e cu romanii, că natune, cari suntu asemenea amenintiali de cele două elemente. Prin acesta aliantia se asigura si interesulu poporelor latine de magiari, care popore suntu propagatorele libertathei si a civilisatii si cari prin departare nu au neci unu interesu, că sa nimicescu iculu celu veritu intre slavii de nord si de sudu. Cam acesta e cuprinsulu brosiurei, scrisa de unu magiaru anonim.

** Referintele comunicatîunei telegrafice intre România si Austria le atinge Romanulu dela 7 Iuliu in urmatorele:

Mai mulți comercianti din Bucuresci ne-au facutu cunoscutu ca servitiulu telegraficu, prin negligenta sea aduce vatamare comerciului, mai adaugendu ca cursurile cotidiane ale bursci de Vien'a nu se facu cunoscutu cate optu, diece dile. Luandu cuvenitele informari dela d. Directore alu servitiulu telegraficu si postale, despre

causele neregularitilor ce ni se denuntia, suntemu la rendul nostru in positiune a dâ comerciantilor lamurire urmatore: Suntu cîte-va dile de candu corespondintia cu Austria merge forte greu, din cauza, ca exista o neintielegere intre statiunile austriace care aduce serviciul telegraficu românu mari pedice. Virciorova lu tramite la Temisiora si Temisiora la Virciorova. Dlu Director Falcoianu a reclamatu la Directiunea din Vien'a că sa rectabilésca ordinea si n'a primitu inca responsu.

In dñu'a de 5/17 Iuliu, au remas 82 de depesie pentru Austria neespedate si in dñu'a de 6/18 Iuliu 28, din cauza ca statiunile austriace ostenu si incetéza de a mai lucra. Din cauza acestei aglomerari de depesie cursulu bursei a fostu datu, in dilele din urma, numai in 2, 8 si 10 Iuliu.

D. Directorul alu telegrafului avendu insa in vedere importanta cursului bursei, a datu ordine ca ori care aru fi aglomerarea depesilor, sa se primésca de preferinta cursulu bursei si sa reportese in fia-care di, candu statiunile austriace voru refusá darea cursului pentru a se publica in Monitoriu.

Directorele telegrafelor si a făcutu datoria si suntemu sicuri ca si dlu Ministrul din afara va fi făcutu cuvenitele reclamari spre a se curmă acestu reu; si neresistu ca se va curmă căci la casu contrariu vomu pute face asemenea cu depesile comercialui Austriei si atunci simtindu pagub'a mai deadreptu, guvernul austriac va in dreptă reu mai iute si mai bine.

** (Israelite.) Diuarele nemtiesci de ritulu israelit dimpreuna cu cele jidovasci de rit si limba nemtieasca, povestescu despre "crudimile" cu cari israeliti suntu persecutati si acum in România, si ca comunitatea israelita din Galati sa adresatu cătra regimulu din Vien'a sa o ia sub scutul seu: precandu in "Romanulu" cetim u solemnitatea cu carea s'a deschis templulu celu nou israelit din Bucuresci. Solemnitatea acesta, se dice in Romanulu, ca se descrie din partea numai prin o "scurta forte slabă dare de séma", precandu ea aru face onore ori căruia dñuariu din România, candu aru descrie cu asemenea interesu o solemnitate româna nescă, despre inaugurarea unei biserici române crestine.— Si jidovii tolui mai au indrasnirea de a carti! Romanii ardeleni au unu proverb: "Pe némtiu porti tota dñu'a in spinare si sér'a lu puni frumosu jossu si elu totu te injura si dice ca l'ai trantiu." Ni se pare ca acesta e aplicabilu si la israeliti din România.

** In Galati a spusena a facutu esundarea apelor pagube forte mari, in multe locuri s'a intreruptu comunicatiunea. Intre Lembergu si Cernatiu insa au remas comunicatiunea neintrerupta.

** Preoti rom. cat. insurati. In Italia s'a introdus de mai multi ani casetori'a civila si preotii rom. cat. facu intrebuintare de dens'a si se insora. In diece ani déca merge asiá dupa cum s'a inceputu, voru fi in Italia mai multi preoti insurati decatul celibi (fără muieri), mai alesu déca pentru casatoria nu voru fi scosi din functiunele preotiesci. "Emancipatore cattolico", fâia italiana din Palermo spune, ca Rizza canonico si custode alu domului metropolitan din Siracus'a a luat in casatoria pre Carolin'a Picone, calugaritisa din Arcaeli (manastire). Asemenea preotulu Giuseppe (Iosifu) Variale din Soccave au intrat in statul casatoriei. "Amico del popolo" aduce urmatore lista de preoti r. catolici insurati: Nicola Lazzzerino dela Castellanetta, Leopold Perez de Vera, ex-jesuitu Giordani, profesor de universitate, Vechia, inspector de scole normale, Mellilo prof. de filosofia la universitate, Pastiglione, prof. la liceul din Maddaloni, Anglisani, prof. in instit. reg. de educatiune, Carillo, prof. de literatura, Vicenzo Tanzello invetiatoriu primariu.

Ioann Cristea,

Compacto in Sabiu, se recomenda on. publicu românu cu legarea de cărl, protocole, brosuri etc. si preste totu cu executarea tuturor comisiunilor, ce cadu in cerculu compactoriei, promitendu lucru promptu si solidu si preturi cătu se pote mai moderate.

Locuinta: Sabiu, strad'a cea mare a Poplacei (Grosse gewehr gasse) Nr. 91.

Burs'a de Vienn'a.

Din 12/24 Iuliu 1867.

Metalele 5%	53 50	Actiile de creditu	183 50
Imprumut. nat. 5%	68 25	Argintulu	124 75
Actiile de banca	705	Galbinulu	6 07